

at modstaae. Jeg vil i saa Henseende svare den ærede Rigsdagsmand, at en saadan moralsk Magt vel neppe vilde blive staaende ved Eideren. Det er meget uvist, man kan langt fra vide, hvor langt en saadan moralsk Magt vilde kunne straffe sig (Hør!). Ere vi ikke beredte paa at møde den ved Elben, er det meget tvivlsomt, om vi vilde være istand til at standse den ved Eideren (Hør!), ja, det er vel endog tvivlsomt, om vi vilde være istand til at standse den ved Kongeaen (Hør!). Dette er ingenlunde en Betragtning, som blot er hentet fra Mulighedernes Gebeet; det er en Betragtning, som har været Gjenstand for Overveielse, hvorvidt det kunde være hensigtsmæssigt for Danmark heelt at slutte sig til det tydske Toldforbund. Jeg behøver vel ikke at udtale, at det ikke er en Betragtning, som er bleven overet fra min Side; men, at den ikke blot hører til Mulighedernes Gebeet, at det virkelig er et Spørgsmaal, som har været reist, det kan jeg forstikke. Allsaa, den moralske Magt vorer i samme Grad, som man ikke itide modstaaer den. Belært af de Erfaringer, vi navnlig have fra den senere Tid, gaae Regjeringens Bestræbelser ud paa, at være beredt paa itide at modstaae, saavel den physiske som den moralske Magt. Jeg troer, at Enhver vil indrømme, at det Lovforslag, som nu foresligger, vil i en væsentlig Grad virke her til, og jeg maa endnu en Gang meget adbyde mod alle Udsættelser, som ville føre til at tabe Tid, og Ingen veed, hvor vigtig Tiden kan være os, netop med Hensyn til dette Spørgsmaal. Saameget er vist, at Regjeringen anseer ren nærværende Tid for gunstig, og jeg kan tilføie, at jeg har den aldeles bestemte Overbeviisning, at den i de Aar, jeg har havt med Toldansiggenderne at gjøre, aldrig har været saa gunstig, som netop nu. Den ærede Rigsdagsmand, som først havde Ordet, har med Føie paaberåbt sig den Støtte, Danmark, saavel ligeoverfor den moralske som den physiske Tiltrækningskraft syd fra, kunde søge i det øvrige Europas Interesser. Det er sandt, og heldigvis have disse Interesser været stærke nok til at redde os i disse Aar, men det er vel et Spørgsmaal, om de ogsaa en an-

den Gang ville være stærke nok dertil, naar vi ikke selv itide ere beredte paa at støtte dem.

Det er fremhævet, saavel af det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds, som af enkelte andre Talere, hvormeget misliigere Sagen bliver derved, at Gjennemførelsen, idetmindste for Diebliffet, berøver paa Afslutning af en Tractat med Oldenborg, og man har deri søgt et yderligere Beviis deels for, at vi dog i denne Sag ikke vare saa ganske uafhængige af Tyskland, deels for, at man hellere burde udsætte den hele Sags Afgjørelse, indtil en saadan Tractat var kommen istand. I Forbindelse hermed er der derhos ønsket Oplysning om, i hvilket Forhold Oldenborg staaer med Hensyn til de Forandringer, som fra dansk Side ønskes indførte i Tariffen. Det er vel sandt, at Sagen for Diebliffet staaer paa svævende Underhandlinger med Oldenborg; men jeg maa bede vel erindret, at den ikke staaer saaledes, at Spørgsmaalet om Holsteens Tilslutning til det dansk-slesvigiske Toldsystem skal være afhængig af et Samtykke fra Oldenborgs Side. Det er i høieste Maade ønskeligt, at saa dette Samtykke; det er i høieste Maade ønskeligt, at man fremdeles kan blive i den Toldforbindelse med de oldenborgske Enclaver i Holsteen, som vi hidtil have været i; men det er ikke absolut nødvendigt, og hellere end at Sagen skulde strænge paa et uheldigt Udfald af den Underhandling, som pleies, vil Regjeringen være istand til at afsee fra en saadan Forbindelse, og, uden Hensyn til de fremmede Enclaver, at knytte Holsteen til det dansk-slesvigiske Toldsystem. Det er muligt, at iwerk-sætte Toldforbindelsen paa denne Maade; det er ikke ønskeligt. Men, som Sagen staaer, foreligger der heller ingen Grund til at antage, at der fra den Storhertugelig Oldenborgske Regjering Side skulde gjøres Hans Majestæts Regjering Vanskeligheder i Henseende til hiint Dnskes Opsyldelse. Iveritmod, Alt, hvad der i denne Henseende foreligger fra den senere Tid, tyder paa en velvillig Imødekommen, ingenlunde paa, at man vil lægge Hindringer i veien, og denne velvillige Imødekommen lader sig ogsaa saa meget snarere forklare, som det er i det Mindste ligesaa meget i de